

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس: شیوه‌های تحقیق در آموزش ۱

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: آموزش پزشکی
عنوان درس: شیوه‌های تحقیق در آموزش ۱
کد درس:
نوع و تعداد واحد: ۱.۵ واحد نظری، ۰.۵ عملی
نام مسؤل درس: الهه محمدی
پیش‌نیاز/هم‌زمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد آموزش پزشکی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: آموزش پزشکی
محل کار: مرکز مطالعات و توسعه آموزش - دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: ۰۹۱۷۳۳۰۶۸۰۷
نشانی پست الکترونیک: mohamadiel@yahoo.com

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسوول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

به منظور ارتقای کیفیت آموزش در علوم پزشکی و به تبع آن ارتقای کیفیت و اثربخشی خدمات بهداشتی و درمانی انجام پژوهش‌های حیطه آموزش ضروری است. پژوهش در آموزش علوم پزشکی با مطالعه پدیده‌ها، روابط و چگونگی و چرایی آن‌ها به دنبال تعمیق دانش و درک یادگیری، تدریس و آموزش است. پژوهشگران در این حوزه با شناسایی چالش‌ها و ارائه راهکارهای نوآورانه، می‌توانند به توسعه روش‌های آموزشی و به تبع آن ارائه خدمات سلامت با کیفیت بالاتر کمک کنند. در این راستا، انجام مطالعات علمی و به کارگیری یافته‌های پژوهشی در فرایند آموزش حیاتی است. هرچند پژوهش در حیطه آموزش در کلیات مشابه سایر پژوهش‌ها انجام می‌گیرد اما دارای تفاوت‌هایی نیز می‌باشد که لازم است به آن دقت شود از این رو شایسته است در انجام پژوهش در آموزش مواردی مد نظر قرار گیرد. در این درس به شیوه‌های تحقیق در آموزش پرداخته می‌شود و تلاش می‌شود تا دانشجویان بینش صحیحی نسبت به پژوهش پیدا کنند. فراگیران با مفاهیم و روش‌های پژوهش آموزش پزشکی آشنا شده و می‌توانند برای انجام طرح‌های پژوهش در آموزش پروپوزال پژوهشی آماده کنند.

اهداف کلی /

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با پژوهش در آموزش و ایجاد علاقه و انگیزه برای انجام طرح‌های تحقیقاتی می‌باشد. طی این دوره دانشجویان با مفاهیم کلی تحقیق و روش علمی و قسمت‌های مختلف یک پروپوزال آشنا می‌شوند. همچنین از روش‌های تحقیقاتی کمی و کیفی مطلع شده و می‌توانند در پاسخ به سوال پژوهشی از بهترین روش تحقیقی استفاده کنند.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

الف) حیطه شناختی: دانشجویان باید در پایان دوره بتوانند

۱. با روش علمی آشنا شده و اهمیت پژوهش در آموزش را بدانند
۲. ویژگی‌های پژوهش را بیان کنند
۳. پایگاه اطلاعاتی و مجلات معتبر حوزه آموزش پزشکی را بشناسند
۴. انواع متغیر و مشخصات هر کدام را به طور کامل شرح دهند
۵. اصول نمونه‌گیری و انواع آن را با کاربردهای هر نوع شرح دهند
۶. مطالعات کمی را بشناسند و خصوصیات و کاربرد هر یک را شرح دهند
۷. چند مورد از مطالعات کیفی را نام ببرند
۸. یک پروپوزال پژوهش در آموزش تدوین نمایند
۹. در بحث‌های گروهی کلاس شرکت فعال داشته باشند
۱۰. خود را ملزم به خودآموزی بدانند

رویکرد آموزشی!:

□ مجازی^۱

□ حضوری

□ ترکیبی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

□ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

□ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

□ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

□ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) یادگیری مبتنی بر بازی، بحث در گروه کوچک،

رویکرد حضوری

□ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

□ بحث در گروه‌های کوچک

□ ایفای نقش

□ یادگیری اکتشافی هدایت شده

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

□ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

□ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

1. Virtual Approach

2. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱	ارائه اهداف کلی، توجیه دوره و ارائه طرح دوره	پرسش و پاسخ	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۲	تحقیق و روش علمی	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۳	ویژگی های پژوهش	سخنرانی تعاملی / بازی وار سازی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۴	بیان مساله	سخنرانی تعاملی / بحث در گروه کوچک و کارگروهی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۵	مرور متون	سخنرانی تعاملی / بحث در گروه کوچک و کارگروهی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۶	پایگاه اطلاعاتی و مجلات آموزش پزشکی	سخنرانی تعاملی به همراه تمرین عملی و دریافت بازخورد	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۷	انواع متغیر	سخنرانی تعاملی به همراه تمرین عملی و دریافت بازخورد	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۸	جامعه و نمونه	سخنرانی تعاملی به همراه تمرین عملی و دریافت بازخورد	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۹	مطالعات کمی ۱	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۱۰	مطالعات کمی ۲	کلاس وارونه	مطالعه منابع آموزشی	دکتر الهه محمدی
۱۱	مطالعات کیفی	سخنرانی تعاملی	مطالعه منابع آموزشی	دکتر الهه محمدی
۱۲	مطالعات ترکیبی	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۱۳	روش اجرا	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۱۴	ارائه تکالیف	تمرین عملی و دریافت بازخورد	مشارکت در تمرین عملی	دکتر الهه محمدی
۱۵	ارائه تکالیف	تمرین عملی و دریافت بازخورد	مشارکت در تمرین عملی	دکتر الهه محمدی
۱۶	رفع اشکال	تمرین عملی و دریافت بازخورد	مشارکت در تمرین عملی	دکتر الهه محمدی
۱۷	ارزشیابی	-	شرکت در آزمون	-

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- انجام به موقع تکالیف
- شرکت در جلسات و بحث‌ها

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی تکوینی (Formative): ۲ نمره از نمره پایانی به حضور فعال فراگیران در جلسات حضوری و ۷ نمره به ارائه تکالیف اختصاص دارد.
- ارزیابی تراکمی (Summative): ۱۱ نمره از نمره پایانی به امتحان کتبی پایانی اختصاص دارد.

منابع:

- روش های تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی جلد اول و دوم دکتر اسماعیل سعدی پور
- روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی دکتر علی دلاور